

4. søndag i advent d. 23. december 2018

Salmer:

733: Skyerne gråner

77: O kom, O kom

277: Herre, når din time kommer

Salme: Når kulden svøber sig om træer og kviste

208: Skriv dig, Jesus, på mit hjerte

80: Tak og ære være Gud

Prædikentekst: Johannesevangeliet 1,19-28

Dette er Johannes' vidnesbyrd, da jøderne fra Jerusalem sendte præster og levitter ud til ham for at spørge ham: »Hvem er du?« Da bekendte han og benægtede ikke, han bekendte: »Jeg er ikke Kristus.« »Hvad er du da?« spurgte de ham, »er du Elias?« »Det er jeg ikke,« svarede han. »Er du Profeten?« »Nej,« svarede han. Så sagde de til ham: »Hvem er du da? Vi skal have svar med til dem, der har sendt os; hvad siger du om dig selv?« Han svarede: »Jeg er »en, der råber i ørkenen: Jævn Herrens vej!« som profeten Esajas har sagt.« De var udsendt af farisæerne, og de spurgte ham: »Hvorfor døber du så, når du hverken er Kristus eller Elias eller Profeten?« Johannes svarede dem: »Jeg døber med vand; midt iblandt jer står en, som I ikke kender, han, som kommer efter mig, og hans skorem er jeg ikke værdig til at løse.« Dette skete i Betania på den anden side af Jordan, hvor Johannes døbte.

Så er vi der næsten. Juleaftensdag er i morgen. Juletiden er næsten ankommet, og mon ikke julesmåkagerne er bagt og juletræet sat ind, ellers bliver det det nok i morgen formiddag. Jeg glæder mig i hvert fald til i morgen, både til gudstjenesterne og til aftenen med familien her i Hinge. Der er dog også noget særligt over dagen inden. Børn kan næsten ikke falde i søvn. Vi voksne glæder os over en stille dag i dag, inden det hele går løs i morgen. Og jeg glæder mig til at se, hvad Lise synes om de gaver, jeg har købt til hende. Der er noget særligt over dagen inden.

Måske har vi det lidt ligesom Peter Plys, da hans ven Jakob spørger ham:

"Hvad holder du allermest af at bestille, Plys?"

"Jah", siger Plys, "hvad holder jeg allermest af ..."

Han tænker sig godt om. For ganske vist er det forfærdeligt rart at spise honning, men der er et øjeblik, lige før man begynder at spise, som er bedre, end når man er begyndt. Men han ved ikke rigtig, hvad han skal kalde det.

Vi kunne kalde det forventningens øjeblik. Vi kan kalde det lillejuleaften. Dagen som kommer lige inden den store dag. Dagen, som smager og dufter så meget af den kommende dag, at tanker og følelser sendes på overarbejde.

Måske kunne man have forventet, at vi så i dag i kirken ville høre en tekst om noget, der skete lige inden de dage, hvor juleevangeliet begynder. Men nej, vi spoler lidt frem, men alligevel bliver vi i samme stemning som Peter Plys og lillejuleaften. Noget er på vej. Noget sker. Lige om lidt. Men det skal lige nærmere afklares. Analyseres og kategoriseres.

Der er en stemme, som råber midt i al juletravlheden. Måske kan I høre stemmen? Stemmen af ham, der råber *Jævn Herrens vej!* Det kunne de i hvert fald inde i Jerusalem, for den her mand skabte opmærksomhed og postyr. Manden der var udsendt af Gud for at vidne om lyset. Manden der havde til opgave at føre mennesker tilbage til Israels Gud. Manden der råbte: *Omvend jer, for himmeriget er kommet nær.* Herrens vej skal jævnes, den skal renses, den skal gøres klar til, at Herren selv kommer. Så det er med at få rensed ud i sit liv. Det er med at være klar til, at Gud kommer. En del mennesker hørte og lod sig døbe af den råbende mand.

Der var en del religiøst røre i Israel for 2000 år siden, så det religiøse lederskab, farisæerne og de skriftkloge, var nok vant til at sende folk ud for undersøge højtråbende og lidt fanatiske mennesker. I hvert fald sender de præster ud for at undersøge, hvem denne råbende mand er.

Hvem er du?, spørger de ham?

Jeg er ikke Kristus, svarer han. På en måde et spøjst svar. Hvis vi blev spurgt, hvem vi var, så ville det ikke være nødvendigt, at vi sagde, vi er ikke Kristus. Det kan de andre godt se på os. Det kan de andre godt slå fast, når de lytter til vores ord eller mærker vores handlinger. Vi er ikke Kristus.

Men for denne råbende mand er det nødvendigt at sige, at han ikke er Kristus. Og det er ikke bare et stille nej. Det er et stærkt nej. Som formuleringen lød: Da bekendte han og benægtede ikke, han bekendte: Jeg er ikke Kristus!!! Udråbstegn udråbstegn udråbstegn. Det er som om, vi skal have en fornemmelse af, at det kunne have været en fristelse for denne råbende mand at sige, at han var Kristus. Måske ikke sige det direkte, men så lade være med at benægte det. Sige det mellem linjerne. Men nej. Han bekendte og benægtede ikke, han bekendte. Jeg er ikke Kristus. Han er helt klar over den store forskel i væsen og kvalitet mellem ham og den kommende Kristus. Godt nok er denne råbende mand en forløber for Kristus. Godt nok spiller han en rolle i Guds store plan for at frelse Israel og hele verden. Men Kristus, nej, det er han virkelig ikke!

Men hvem er du så? Præsterne fra Jerusalem giver ikke op. Er du Elias? Er du Profeten? De bladrer i det store katalog fra Det Gamle Testamente over de personer, som skal spille en rolle i de dage, hvor Guds rige kommer nær.

Men den råbende mand benægter, at han er Elias eller Profeten. Præsterne fra Jerusalem begynder at blive desperate. Kom nu, vi skal have svar med til dem, som har sendt os.

Den råbende mand vil kun sige, at han netop er en der råber: Jævn Herrens vej.

Vi hører ikke mere om præsterne. De er nok gået tilbage uden at have fået svar. Måske har de vidst at den råbende mand hed Johannes. Måske ikke. De har bare fundet ud af, hvem han ikke er, og at han peger på en anden, som kommer lige om lidt, ja, allerede er kommet.

Vi kender beretningen. Vi kender Johannes Døberen. Vi ved, at han døber med vand, og at Jesus skal døbe med Helligånd. Vi ved, at Johannes er en forløber for Jesus. Han er ikke Kristus. Han er ikke Elias, han er ikke profeten, men er på sin helt egen måde en forbereder for Jesus. Kalder folk sammen, kalder dem til omvendelse, døber dem og sender dem videre til Jesus. En mand, som kender sin plads. En mand, som ikke falder for fristelsen til selv at tage roller og titler på sig, som han ikke har værdighed til. En mand, som er tålmodig og venter på ham, der kommer. En mand, som råber.

Og han råber stadig. Så højt, at vi kan høre det. Jævn Herrens vej. Gør jer klar til at Gud kommer. Og her tænker han ikke på de sidste juleforberedelser, men nærmere på de indre forberedelser. Det er netop inden Guds komme, netop lige inden julen, at det er godt at standse op. Er der noget, vi skal have kigget på, inden det hele drukner i juletravlhed? Er der mennesker, vi skal have sagt undskyld til? Mennesker, vi skal have søgt forsoning med?

Johannes Døberen kendte sin plads, og tog ikke andres roller og titler på sig. Vi tager ofte forkerte titler og roller på os. Gør os til herrer over hinanden, bestemmer over hinanden og overtræder andres grænser. Vi dømmes hinanden. Måske siger vi det ikke højt. Vi afstår fra at fortælle vores domme til andre. Men de står helt klar i vores hjerte og sind. Vi hæver os over hinanden. Tænk: Godt jeg ikke er som ham eller hende. Jeg er mere from. Jeg er mere politisk korrekt. Jeg er mere bæredygtig. Jeg er mere gavmild. Jeg er mere tolerant. Jeg kommer oftere i kirke. Jeg er mere ædru. Jeg har mere styr på mit familieliv. Jeg er mindre utro. Jeg kan i hvert fald godt synge "Den danske sang er en ung blond pige" uden at føle mig krænket.

Johannes Døberen råber. Han kendte sin plads i forhold til Kristus. Han vidste, at han ikke på den måde var noget særligt i forhold til Kristus. I forhold til ham var han ikke værdig. Ikke bedre end de andre. Johannes råber og vækker os og opfordrer os til at erkende, at i forhold til Kristus, så er vi langt fra at være perfekte. Så er vi slet ikke bedre end de andre. Måske på overfladen, men ikke i det indre.

Eller måske er det helt andre lag i os, som den råbende mand minder os om at få gjort noget ved. Måske er det frygten for fremtiden eller frygten for andre mennesker, som skal findes frem og gøres klar til at høre budskabet om, at der er kommet fred på jorden. Fred til mennesker. Fred til alle. Hvem har brug for at høre om fred? Dem, som har styr på det hele? Dem, som aldrig er bange eller usikre? Nej, netop de som frygter. Som ryster og skælver, når de nærmer sig andre mennesker eller tænker for meget over, hvordan det hele skal gå. Kristus kommer med fred.

Eller der kan være mismod og mørke, som er vokset i os hele efteråret og nu fylder os. Vi kan ikke overskue julen. Vi kan ikke overskue alt den glæde, som de andre virker til at have. Vi kan ikke overskue at skulle være sammen med alle de mennesker. Måske er det netop mismod og mørke, som Johannes Døberens råb kalder frem. Vi skal ikke gå og gemme på det. Vi skal ikke bære det.

Der kommer en, som kan bære det. Der kommer en, som kan lyse op i det. Der kommer en, som kan skabe håb! Kristus kommer, vi er ikke ene.

Så Johannes Døberen råber og opfordrer os til at gøre os klar til Guds komme. Til at få ryddet op, hvis vi har gjort os bedre end andre. Til at få åbnet for frygten, mismodet og mørket og turde håbe på, at Gud kan ændre det. Det kan han!

Så Døberens stemme er en myndig og formanende stemme, som kalder os til handling og til at få ryddet op.

Men han råber også, fordi der er noget at glæde sig over. Der er grund til jubel. Der er grund til glæde. Jeg siger atter. Glæd jer. Herren er nær. I morgen fejrer vi hans fødsel. I morgen fejrer vi, at Kristus kom til jord og stadig er helt til stede i vores verden. Hver dag er lillejuleaften. Hver dag er dagen inden han kan gribe ind. Hvert øjeblik er øjeblikket lige inden vi skal spise den lækre honning, som Peter Plys filosoferede. Hvert øjeblik er øjeblikket inden Gud kan gribe ind. Vi tænker måske, at det eneste der venter i det næste øjeblik, det er mere frygt. Det er mere mørke. Det er mere mismod. Men Gud kan gribe ind i vores liv i morgen. I det næste øjeblik. For han greb ind i vores historie ved Kristus, og derfor har han magten til at gøre det igen og igen. Derfor kan Johannes Døberens råb fylde vores dage og øjeblikke med glædelig forventning. Nu sker der snart noget. Gud har magten. Han virker stadig i verden og i vores liv. Kom, Gud og gribe ind!

Det minder Johannes Døberen os om. Gud kommer nær. Kristus kommer. Det er grund til at blive ydmyg over, rense ud i sit liv over, for vi kan møde Gud hvad øjeblik det skal være. Det er værd at glæde sig over, for han kommer snart.